

614.449 (497.11)
(094.5)

226.

За одобрение

ЗАКОН

о

УНИШТАВАЊУ ШТЕТНИХ ЖИВОТИЊА И БИЉАКА

и

о заштићавању корисних животиња

са

законом о риболову

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У КРАЉЕВСКО-СРПСКОЈ ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ
1898.

ЦЕНА 20 ПАРА ДИН.

63-X
1898

Уведено у нови инвентар бр. 2010/1
1 јануара 1942 год.
Београд.

ЧВ.Ф.
35448

МИ
АЛЕКСАНДАР I.
по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НА-
РОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И
ПОТВРЂУЈЕМО

ЗАКОН
о
**УНИШТАВАЊУ ШТЕТНИХ ЖИВОТИЊА И БИЉАКА И О ЗАШТИ-
ЋАВАЊУ КОРИСНИХ ЖИВОТИЊА**

Члан 1.

Сваки држалац ма каквог земљишта, засађеног или незасађеног, био он сопственик, уживалац или закупник, дужан је да уништава штетне животиње и биљке, које се на њему налазе.

Члан 2.

Исто тако, дужни су сви грађани једне општине, на позив општинске власти, заједнички да уништа-

вају штетне животиње и биљке, које се налазе на општинским земљиштима, по сокацима и друмовима, као и на приватним имањима кад је за то удружене снага потребна.

Члан 3.

Које су биљке и животиње штетне, кад ће се предузети њихово уништавање, као и начине, на које ће се то вршити, побројаће и одредиће Министар народне привреде правилницима.

Члан 4.

Ако би за уништавање штетних животиња и биљака биле потребне какве нарочите спрave или средства, које приватна лица не би могла набавити, онда је дужна општина да их набави о своме трошку и да их даје приватним, наплаћујући накнаду за употребу спрave, а средства по вредности.

Члан 5.

Као што су појединци и општине обvezни да уништавају штетне животиње и биљке, исто су тако обавезни и да заштићавају корисне животиње.

Које су животиње корисне и на које се начине они имају да заштићавају, побројаће и прописаће Министар народне привреде правилником.

Члан 6.

Извршење овога закона и прописаних правилника, спада у дужност општинских власти.

За невршење одредаба овога закона, прописаних правилника и наредаба, које су издате на основу тога, општинске власти узимаће појединце на одговор по полициској уредби и казнити од 5 до 50 динара у корист општинске касе, а утамањивање штеточине извршиће одмах сама о трошку осуђеног.

Жалбе противу осуда општинских власти расматрају и у последњем степену расправљају среске односно окружне полициске власти.

За рок, и подношај жалбе као и за застарелост кривице, вреде прописи полициске уредбе.

Члан 7.

Надзор над општинским властима односно вршења овога закона и прописаних правилника, вршиће среске односно окружне полициске власти.

За лабаво вршење овога закона и прописаних правилника, од стране општинских власти, среске односно окружне полициске власти узимаће председнике дотичних општина односно кметове на одговор и казнити од 10 до 50 динара у корист државне касе.

Жалбе противу ових осуда среских односно окружних полициских власти расматрају и у последњем степену расправљају окружне полициске власти, односно Министар народне привреде.

За рок и подношај жалбе вреде прописи закона о општинама.

Члан 8.

Овлашћује се Министар народне привреде, да може у свако време забранити увоз оних биљака, биљних делова и материјала, који је служио за њихово паковање, ако би на њима било каквог опасног биљног или животињског штеточине.

Ова забрана може се односити само на оне земље, где дотичног штеточине несумњиво има.

Члан 9.

Овај закон ступа у живот од дана кад га Краљ потпише.

Препоручујемо Нашим Министрима, народне привреде и унутрашњих дела, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом старају, властима пак за-

поведамо да по њему поступају, а свима и свакоме
да му се покоравају.

16. јула 1898 год.
у Нишу.

(М. П.)

*Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,*

Министар правде,

К. Н. Христић С. Р.

АЛЕКСАНДАР С. Р.

*Министар
народне привреде,
С. М. Лозанић* С. Р.

*Министар
унутрашњих дела,
Јевр. А. Андоновић* С. Р.

МИ

АЛЕКСАНДАРИ

по милости Божјој и вољи народној

Краљ Србије

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НА-
РОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ
И ПОТВРЂУЈЕМО

ЗАКОН

о

РИБОЛОВУ

Члан 1.

Одредбе овога закона односе се само на риболов
у текућим водама и оним притокама, затокама, барама
и ритовима, који са овим стоје у таквој вези, да риба
може прелазити из њих у текућу воду и обратно,
било у свако доба године било у извесно време.

У вештачким рибњацима и оним стојећим водама,
које никако немају везе са текућим водама риболов
је потпуно неограничен (осим одредаба чл. 13. и 17.).

Да ли се каква вода има сматрати за текућу или
стојећу, решава у сумњивим случајевима надлежна
полицијска власт.

Члан 2.

Право на риболов, у колико не би постојала ни-
каква друга основана права сопствености, припада:

1. За Саву, Дунав и Дрину држави; и
2. За све остале реке, потоце, затоце, баре и т. д. на општинским имањима оним општинама у чијем су атару.

Члан 3.

Право на риболов има сваки сопственик у границама свога имања по одредбама овога закона седм. чл. 4., али нико није властан воду и рибу спречавати при повратку у речна корита.

Члан 4.

Сваки, који би хтео рибу ловити ма каквим спрavама, осим удице, мора имати рибарску карту, коју је дужан собом носити и показивати је на захтев за то одређених надзорних органа.

На карти ће бити означенено за коју је врсту рибарских спрava (чл. 8.) плаћено право, и карта ће важити само за ону врсту спрava за коју је издата.

Рибарска карта даје се на годину дана. Она гласи на име и њу може употребити само онај, на чије име гласи, члан његове породице, који с њиме у заједници живи, или његов плаћени служитељ. Помагачи у риболову онога, који има карту, не морају ове имати. Али нико не сме са једном картом употребљавати више рибарских спрava у једно исто време.

Рибарске карте израђује и властима разашиље министарство народне привреде.

Члан 5.

Поједина важнија риболовна места може давати под искључиви закуп држава или општина којој место припада.

На овако закупљеним местима може рибу ловити само закупац, или они, које закупац овласти, и то каквим хоће спрavама, али у границама овога закона.

Закуп може трајати једну или више година, но ако би имао трајати више од десет година, онда је за то потребно одобрење Министра Народне Привреде.

Члан 6.

Рибарске карте и уверења о закупу наплаћују и издају:

1. За Саву, Дунав и Дрину надлежне полицијске власти;
2. За остале риболовна места надлежне општинске власти.

Члан 7.

Онај, који има рибарску карту, може рибу ловити на ма ком незакупљеном риболовном месту, што припада општини, која му је карту издала, или ма на коме незакупљеном месту у Сави, Дунаву и Дрини, ако му је карту издала полицијска власт.

Члан 8.

Све спрave, којима се риба лови, деле се према продуктивности и таксама које се на њих наплаћују на ове три врсте:

1. врста где спадају: алов и лапташ;
2. врста где спадају: велики струк, сачма, трбок, влак, кеца, кусака, бубањ, метлице и у опште све спрave осем алова и лапташа — које захтевају употребу чуна или чамца;
3. врста где спадају: вршка, черенац, црпац, сертма, загажањ (до 5 m дужине) и у опште све омање спрave, којима се ради поред обале, и без употребе чуна или чамца.

Супови се рачунају као спрave друге врсте. Таксу за употребу ових спрave по врстама прописаће Министар народне привреде. Онај, који има карту за једну врсту спрava, има права служити се ма којом спрavом што припада тој врсти, али нема

право да се послужи са више справа у једно исто време.

Члан 9.

У риболову забрањено је употребљавање прећа, ако им окца немају најмање ову величину у квадрату, кад је прећа влажна, и то:

1. Код прећа треће врсте справа 10 mm;
2. Код прећа друге врсте справа 20 mm;
3. Код прећа прве врсте справа, осим алова, 30 mm.

Код алова допуштено је, да највише $\frac{1}{3}$ дужине преће буде од 20 mm и највише $\frac{1}{3}$ од 30 mm; осталак преће не сме имати окца мање од 40 mm у квадрату, све мерено кад је прећа влажна.

Члан 10.

Никаквим справама, којима се риба лови у текућим водама, не сме се преградити више од половине ширине воде. Ако се у једно исто време лови са више справа, све оне скупа не смеју преградити више од половине ширине воде.

Исто тако ни направе, које се подижу у циљу риболова (заграде, супови и т. д.), не смеју заузимати више од половине речног корита и морају се у време забране риболова уклонити.

Члан 11.

У воде, у којима живе рибе, забрањено је бацање материја, које рибама шкоде.

Исто тако забрањено је и спровођење у њих отпадака из индустриских, земљорадничких и т. д. предузећа, који по својој природи или количини могу шкодити риби.

Но ако су опште користи предузећа веће од користи, која се у дотичном случају има од риболова,

надлежне полициске власти дозволиће спровођење по-менутих отпадака.

Члан 12.

Одварање или испрљивање воде ради риболова забрањено је.

Члан 13.

Забрањено је у риболову употребљавати динамит или друге распирсавајуће материје, а тако исто и сва средства, којима се риба опија или трује.

Члан 14.

У време икрања риба се не сме ловити.

Министар народне привреде овлашћен је, да одреди време за које се поједине врсте рибе не смеју ловити.

Члан 15.

Риба, која нема прописну величину, не сме се ловити.

Величину поједињих врста риба, испод које се оне не смеју ловити, прописаће Министар народне привреде.

Члан 16.

Уловљене рибе, које немају најмање прописну величину, или им је лов у то време забрањен, морају се одмах пустити у воду.

Члан 17.

Забрањено је продавање, куповање, излагање и трошење у јавним радњама рибе, била она из вода, на које се односи овај закон била из вештачких рињака, ако нема најмање прописну величину или је њено хватање у то време забрањено.

Но као купац неће се сматрати оно лице које рибу купује за своју личну потрошњу и своје породице.

Члан 18.

У циљу научног испитивања и вештачког гајења риба, могу се изузетно ловити рибе и у време забране риболова а тако исто и испод прописне најмање величине. Но они, који то желе чинити, морају имати нарочито овлашћење од Министра народне привреде.

Члан 19.

Министар народне привреде овлашћен је да може у свако доба потпуно забранити било местимично било у целој земљи лов оних риба, које су ретке или се желе умножити.

Ова забрана може трајати највише до 5 година.

Члан 20.

Министар народне привреде може у циљу размножавања риба ставити под заштиту извесна речна места или читаве реке.

Ова забрана не може трајати дуже од 3 године.

Члан 21.

Министар народне привреде може у циљу размножавања риба местимично или у целој земљи забранити или ограничити употребу оних риболовних спрava, које би се показале веома штетне за рибарство.

Члан 22.

Министар народне привреде овлашћен је, да у пограничним рекама обустави поједине или све мере, предвиђене овим законом, ако која суседна држава од своје стране не би вршила исте мере.

Члан 23.

Министар народне привреде овлашћен је да у циљу размножавања риба и унапређења рибарства установи један или више завода за вештачко рибарство и да пронише њихово уређење.

Члан 24.

Све одредбе овога закона важе и за ракове.

Време кад их је забрањено ловити и величину испод које се не смеју хватати, прописаће Министар народне привреде.

Члан 25.

Они, који се огреше о одредбе овога закона казниће се, и то:

1. Са 1 до 10 динара, који се огреше о чл. 4 и 24. овога закона;
2. Са 5 до 20 динара, који се огреше о чл. 3, 8, 9, 10. овога закона;
3. Са 10 до 50 динара, који се огреше о чл. 5, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21 овога закона; и
4. Са 50 до 100 динара, који се огреше о чл. 13. овога закона.

Члан 26.

Са свима казнама скопчано је и одузимање уловљене рибе. Ова ће се риба, ако није за пуштање у воду, продати јавним надметањем у корист општинске односно државне касе.

Ако је кривац ловио спрavама, чија је употреба забрањена, справе ће му се, поред казни, одузети и поништити.

Члан 27.

Све казне наплаћене по чл. 25. овога закона утичу у државну или општинску касу, према томе да ли риболовно место, на коме је кривац ухваћен, припада држави или општини према чл. 2. овога закона.

Члан 28.

Дела, предвиђена овим законом, ислеђује по полициској уредби и казне изриче и извршује надлежни општински суд, у чијем је атару казнимо дело учи-

12

њено, или надлежна полициска власт, ако је дело учињено на Сави, Дунаву или Дрини.

Жалбе против осуда општинских власти расматрају и у последњем степену расправљају надлежне полициске власти, а жалбе против осуда полициских власти коначно расправља Министар народне привреде. За рок и подношај жалбе вреде прописи полициске уредбе, а за застарелост, одредбе казненог закона.

Члан 29.

Надзор над општинским властима односно тачности у вршењу и примењивању овога закона, припада надлежним полициским властима, које ће га вршити средством својих државних економа.

Оне су овлашћене, да за лабаво вршење и нетачно примењивање овога закона узимају на одговор председнике општинских судова односно кметове, и да их казне са 10 до 50 динара у корист државне касе.

Жалбе против ових осуда могу се подносити министру народне привреде. За рок и подношај жалбе вреде прописи закона о општинама.

Члан 30.

Овлашћује се министар народне привреде да пропише правилник за извршење овога закона.

Члан 31.

Овај закон ступа у живот 1. јануара 1899. године, а тада престају важити:

1. Највише решење од 27. јула 1859. год. (збор. XII. стр. 59);
2. Највише решење од 3. јула 1860. год. (збор. XIII. стр. 99); и
3. Сва остала наређења и одредбе, које су му противне.

Препоручујемо Нашим министрима: народне привреде и унутрашњих дела да овај закон обнародују

и о извршењу се његову старају; властима пак заповедамо, да по њему поступају; а свима и свакоме, да му се покоравају.

27 јула 1898. год.
у Нишу.

АЛЕКСАНДАР с. р.

(М. П.)

Видио и ставио државни печат,
чувар државног печата,
Министар правде,

К. Н. ХРИСТИЋ с. р.

Министар
народне привреде,
С. М. Лозанић с. р.

Министар
унутрашњих дела,
Јевр. А. Андоновић с. р.

ЧУВ. ОД.
35448